

ARXIPÈLAG D'EXCEPCIONS

Sobiranes de l'extraterritorialitat

Amb aquestes jornades, el CCCB proposa llegir la cartografia del món des d'una perspectiva totalment nova. A partir de la metàfora de l'arxipèlag, es debatrà un ordre internacional que no està basat en els Estats-nació, homogenis i ben delimitats, propis del sistema de Westfàlia, sinó en una sèrie d'enclavaments que escapen a aquesta sobirania tradicional i que semblen estar regits per un estat d'excepció permanent: camps de concentració i de refugiats, presons, bases militars, fronteres, zones en guerra i, fins i tot, guetos urbans. Els debats dibuixaran el mapa d'aquestes illes extraterritorials i les seves conseqüències polítiques i socials en el món contemporani, així com els reptes que el conjunt de l'arxipèlag crea per a la noció moderna de sobirania. El simposi, que comptarà amb la presència de filòsofs, arquitectes, sociòlegs i experts militars de diferents parts del món, representa la continuació de la reflexió sobre la intersecció entre poder i territori iniciada pel CCCB l'any 2004 amb els cicles «Fronteres» i «Traumes urbans».

Dijous, 10 de novembre

12:00h. «PARADIGMES DE L'EXCEPCIÓ»

L'estat d'excepció és aquella situació de suspensió de l'ordenament jurídic que fa possible que l'individu perdi la seva condició de ciutadà, d'ésser polític, i la seva existència quedi reduïda a la pura vida biològica. En aquesta taula s'analitzarà aquest concepte des dels seus orígens fins la seva vigència en el món d'avui, prenent com a exemple la situació dels detinguts en la guerra contra el terrorisme a la base militar de Guantánamo.

Presentació:
Josep Ramoneda, director del CCCB

Eyal Weizman, arquitecte i director del Centre for Research Architecture, Goldsmith College, University of London

Ponents:
Giorgio Agamben, professor d'Estètica, Facultat d'Art i Disseny, Universitat IUAV de Venècia
«L'estat d'excepció com a norma»

Tariq Ali, escriptor i editor de la *New Left Review*
«Guantánamo i les bases militars nord-americanes»

16:00h «L'ARQUITECTURA DE L'EXTRATERRITORIALITAT»

Tradicionalment, l'absència de llei s'identificava amb un vast territori sense contorns que quedava fora de la civilització. En la modernitat, el camp de concentració inaugura una nova etapa en la qual l'estat d'excepció té lloc en un espai tancat, amb una localització precisa, dins de les pròpies fronteres de l'Estat-nació. Amb el temps, aquests espais d'excepció es diversifiquen, prenent noves formes i configurant un arxipèlag de sobiranes extraterritorials. Ens interessa definir quins són aquests enclavaments i entendre'ls com a fenomen territorial i arquitectònic.

Presentador:
Lluís Ortega, arquitecte

Ponents:
Eyal Weizman, arquitecte, director del Centre for Research Architecture, Goldsmith College, University of London
«Polítiques de la discontinuïtat»

Keller Easterling, arquitecte i professora a la Yale School of Architecture
«Innocència perdurable»

Teddy Cruz, arquitecte, San Diego
«San Diego/Tijuana: urbanisme de frontera, arquitectures relacionals»

Eyal Sivan, director de cinema, productor i assagista
«Camps de refugiats i deportats: una permanent "solució temporal"»

Laura Kurgan, professora a la Columbia University Graduate School of Architecture
«Espais d'emprisonament»

10:00h «TERRITORIS D'EXCEPCIÓ: ESTRATÈGIES MILITARS I BOMBOLLA HUMANITÀRIA»

La ciutat, que neix com a espai per excel·lència de la llei i la civilització, es pot convertir també en un enclavament d'excepció. Des de Jenin o Bagdad fins a Nova York o Madrid, l'espai urbà esdevé no només el camp de batalla sinó el propi mitjà dels conflictes d'avui. Les estratègies militars es dirigeixen cada vegada més al control i, fins i tot, a la destrucció de la vida urbana; però també la intervenció humanitària, en el seu intent de pal·liar els efectes dels conflictes, pot contribuir al propi reforçament de l'excepció.

Presentador:
Eyal Weizman, arquitecte, director del Research Architecture Centre, Goldsmith College, University of London

Ponents:
Shimon Naveh, director de l'Operational Theory Research Institute, National Defence College, Israel
«Lluitar en l'enclavament urbà»

Stephen Graham, professor de Geografia Urbana, University of Durham
«Tecnologies de l'excepció»

Thomas Keenan, professor de Literatura Comparada i director del Human Rights Project, Bard College, Nova York
«La bombolla humanitària»

16:00 «LA VIDA EN SUSPENS»

Amb l'estat d'excepció, la política esdevé fonamentalment "biopolítica", en la qual el control sobre la vida biològica de la població és objecte del poder sobirà. El model biopolític, inicialment propi dels espais d'excepció, s'estén també en uns Estats cada vegada més preocupats pel control i la seguretat; de manera extrema, s'imposa sobre els milions de persones immigrades o refugiades, que, desproveïdes d'un reconeixement jurídic, són objecte de polítiques d'excepció.

Presentadora:
Judit Carrera, cap del Centre de Documentació i Debat del CCCB

Ponents:
José Luis Pardo, catedràtic de Filosofia, Universidad Complutense de Madrid
«Biopolítica: La vida en suspens»

Rafael Vila-Sanjuán, director general de Metges Sense Fronteres – Espanya
«La frontera sud: Immigració i violència a les portes d'Europa»

Anselm Franke, cap d'exposicions, Kunst-Werke, Berlín
«Solucions de disseny: sobirania i imaginaris socials»

19:00h SESSIÓ DE CLAUSURA: «ARXIPÈLAG D'EXCEPCIONS»

La cartografia que configura aquest arxipèlag d'espais extraterritorials, amb el seu caràcter d'excepció jurídica, ens porta a reflexionar sobre l'abast de la sobirania de l'Estat tradicional i, també, sobre la naturalesa del poder, la vigència dels drets polítics i el valor de la vida humana en un món cada vegada més interdependent.

Presentador:
Josep Ramoneda, director del CCCB

Ponents:
Zygmunt Bauman, professor emèrit de Sociologia, University of Leeds

Debat amb:
Giorgio Agamben, professor d'Estètica, Facultat d'Art i Disseny, Universitat IUAV de Venècia

Hi ha servei de traducció simultània

Inscripció prèvia als debats:

Oficina de cursos del CCCB,
Montalegre, 5. 08001 Barcelona
T. 93 306 41 33 / F. 93 301 42 54
e-mail: cursos@cccbb.org

Preu per sessió: 3,00€ / reduïda: 2,40€ / Amics del CCCB: entrada gratuïta
Preu per totes les sessions: 12,50€ / reduïda: 10€ / Amics del CCCB: entrada gratuïta

Organitza:

Amb el suport:

Amb la Col·laboració de:

Goldsmith University (Londres),
The Human Right Project at the Bard College (Nova York),

El patrocini de:

Mitjans col·laboradors:

